

STANOVISKO SP ČR K NÁVRHU KLIMATICKÉHO ZÁKONA

Evropská komise 4. března zveřejnila návrh klimatického zákona, který je jednou z prvních legislativních iniciativ v rámci naplňování Zelené dohody pro Evropu. Návrh by měl zakotvit do unijní legislativy cíl dosáhnout klimatické neutrality v EU do roku 2050, na čemž se shodli lídři EU na summitu v prosinci.

Evropská komise by podle návrhu nařízení, o němž budou nyní jednat Evropský parlament a Rada EU, měla získat nové pravomoci. Po roce 2030 by měla prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci, bez větší možnosti europoslanců a členských zemí ovlivnit jejich finální podobu, stanovovat trajektorii snižování emisí, která by měla zajistit dosažení klimatické neutrality v roce 2050. Členské země by se měly řídit doporučeními Komise, jak mají upravit národní klimaticko-energetické plány, pokud nebudou podle analýzy Komise dostatečně přispívat pro dosažení klimatické neutrality.

Podle Svazu průmyslu a dopravy ČR je nicméně nezbytné, aby členské státy mohly samy rozhodovat o výši i načasování příspěvků k naplňování společného cíle EU 2050, mimo jiné s ohledem na ekonomické a sociální dopady. Přenesení pravomocí při stanovování trajektorie na Evropskou komisi je pak z pohledu Svazu průmyslu a dopravy ČR zcela nepřijatelné.

Součástí návrhu klimatického zákona je i to, že Evropská komise by měla do září letošního roku zanalyzovat možnosti pro zvýšení cíle vypouštění emisí CO₂ do roku 2030 z nynějších 40 % na 50 až 55 % proti roku 1990. Do poloviny roku 2021 by pak měla přijít s konkrétními návrhy úpravy legislativy (např. revize EU ETS, emisní cíle CO₂ pro osobní automobily), aby se navýšení redukčního cíle podařilo dosáhnout.

Svaz průmyslu a dopravy ČR revizi redukčního cíle pro rok 2030, který by mohl vést i k úpravám cílů v oblasti energetické účinnosti či podílu obnovitelných zdrojů, důrazně odmítá, neboť je připravována v době, kdy ještě nedošlo ani k plné implementaci legislativy z balíčku Čistá energie pro všechny Evropany, jejíž předpisy vstoupily v platnost teprve v letech 2018-2019, nebyly vyhodnoceny její reálné efekty či je v době krátce po schválení emisních cílů pro motorová vozidla pro roky 2025 a 2030. Další rychlé zvyšování několik let dojednávaných cílů pro rok 2030 považuje Svaz průmyslu a dopravy ČR za závažný zásah do právní zásady legitimních očekávání, který je nebezpečný pro podnikatelské prostředí nejen z hlediska plánování, ale i z pohledu technické, ekonomické či sociální stránky proveditelnosti těchto cílů. Členské státy by se měly nyní primárně zaměřit na kvalitní implementaci opatření, která k již stanoveným cílům budou maximálně přispívat.

Naplňování Zelené dohody pro Evropu bude mít velmi zásadní dopad na českou ekonomiku a bude vyžadovat obrovské množství finančních prostředků. Evropská komise odhaduje dodatečné náklady jen na dosažení stávajících klimaticko-energetických cílů do roku 2030 na 260 miliard eur ročně. Je proto nezbytné, aby jednotlivá navrhovaná opatření vycházela z jasného a průkazného hodnocení dopadů, jaký budou mít nejen na evropskou ekonomiku, ale i na Českou republiku a české hospodářství.

Česká vláda by si měla vypracovat vlastní analýzu dopadů zvýšení cíle emisí CO₂ do roku 2030 na 50 až 55% a požadovat obdobný dokument i od Evropské komise, která nyní na hodnocení dopadů pracuje. Dopady na

průmysl, ale také na zaměstnanost, spotřebitele i na veřejné rozpočty se budou významně mezi jednotlivými regiony a členskými státy EU odlišovat v souvislosti s tím, jaký poměr energeticky náročného či jiného průmyslu mají a jaký je jejich současný energetický mix. Prioritou pro Českou republiku tak musí být, aby získala maximální množství finančních prostředků z evropských finančních mechanismů na přechod ke klimatické neutralitě.

Konkrétní požadavky

1) Požadujeme posoudit dodržení zásady subsidiarity a proporcionality u použitého nástroje, tj. nařízení oproti směrnici.

2) Požadujeme odstranit článek 9 a recitál 21. V článku 3 odst. 1 změnit "delegated" acts na "implementing" acts a odstranit "in accordance with Article 9".

Zdůvodnění:

Stanovení trajektorie pro období po roce 2030 musí být připraveno transparentně a předvídatelně v součinnosti s Evropským parlamentem a Radou EU. Přenesení pravomocí při stanovování trajektorie pouze na nevolené zástupce Evropské komise, kteří by tak mohli přímo ovlivnit celá odvětví průmyslových členských států, je zcela nepřijatelné.